

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Yuki Zenda
TIGER MOUSE STRAWBERRY

Copyright © Yuki Zenda 2025

Translation Copyright © 2026 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-06319-6

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

JUKI ZENDA

**TIGAR
MIŠ
JAGODA**

60 zen priča za smireniji,
srećniji i svesniji život

Prevela Tijana Balint

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2026.

*Mojoj porodici:
Hvala vam na stalnoj podršci u životu.*

PREDGOVOR

Naš svet pokreće se munjevitom brzinom. Često živimo kao mašine, stihijski, provodeći dane ispunjene stresom i brigama. Moja iskrena želja je da ova knjiga posluži kao utočište za mir i spokoj. Ona predstavlja zbirku zen klasika koji su se vekovima prenosili sa generacije na generaciju. Neizmerna mudrost u ovim kratkim pričama je večna i pomogla mi je da održim ravnotežu u burnim vremenima. Nadam se da će vam one pomoći da živite svesnije i pronađete mir i sreću.

Zen priče, koje su često misteriozne i podstiču na razmišljanje, prelaze granice običnih priča. Gledajte na njih kao na vredne resurse introspekcije i ličnog razumevanja.

Na početku putovanja kroz drevnu mudrost zena, primetićete da možda nećete odmah shvatiti značenje svake priče. Često, kao i u životu, ne postoji samo jedno tumačenje ovih priča. Ovo se dešava zato što nas priče o zenu podstiču na sagledavanje, prihvatanje drugačije perspektive i aktiviranje naše intuicije. I zato

vas molim da svaku priču posmatrate samostalno, bez ikakvih uticaja i predrasuda. Dozvolite svojim mislima da teku slobodno i otkrijte sopstvena razmišljanja i tumačenja.

U filozofijama budizma i zena, pravila i lik učitelja ne postoje kao nešto što je nametnuto, već kao vodiči za razvoj. Njihov značaj je fundamentalan, ali u isto vreme one moraju biti predmet ličnog ispitivanja. Zato ovim pričama dodajem moguća tumačenja da vas inspirišem u prvim koracima na ovom putu i približim vas suštinskim principima zena. Utemeljena su na principijelnoj mudrosti filozofije zena, a ukoliko želite, možete ih pročitati nakon što sami promislite. Nisu obavezna i nisu namenjena kao konačna tumačenja, već kao uputstva koja će vam pomoći da pronađete svoj put ka razumevanju.

Neka vam mudrost u ovim pričama posluži kao izvor za inspiraciju i unutrašnji mir u ovom haotičnom svetu. Neka vam ova knjiga bude svetionik na putu ka samospoznaji i spokojnijem, mirnijem i srećnijem životu.

S poštovanjem,
Juki Zenda

SREĆA ILI NESREĆA?

Svakog dana stari seljak je koristio svog konja za oranje i rad na njivi, ubirući dobre plodove. Međutim, jednog dana je konj pobjegao.

Kada su to čuli ostali seljaci, sažalili su se. „To je strašno, kakva nesreća!“, govorili su. „Sreća ili nesreća, ko će znati?“, odgovarao bi seljak. Seljake su te reči zbunile, ali nisu mnogo obraćali pažnju na njih.

Prošle su nedelje i jednog prepodneva, kada je seljak radio na njivi, podigao je glavu i ugledao svog konja u daljini kako trči ka njemu. Konj, međutim, nije bio sam – pratilo ga je još nekoliko konja. Sada je seljak imao dvanaest konja koji su mogli da mu pomognu na njivi.

„Pa, baš imaš sreće!“, rekli su seljaci dok su dolazili da mu čestitaju. „Sreća ili nesreća, ko će znati?“, odgovorio bi seljak.

Nekoliko nedelja kasnije seljaka je posetio sin, koji je tu proveo nekoliko meseci. Dok je bio tu, pomagao je svom ocu na njivi. Međutim, dok je pokušavao da ukroti jednog konja, sin seljaka pade sa konja i slomi nogu.

„Kakva strašna nesreća!“, vikali su seljaci, dolazeći da se raspitaju o stanju sina.

„Sreća ili nesreća, ko će znati?“, još jednom bi rekao seljak.

Mesec dana kasnije sin seljaka se i dalje oporavljao. Nije mogao da šeta niti da radi fizičke poslove i pomaže ocu na njivi. Zatim je kroz selo prodefilovao vojni puk i naterao sve mladiće sposobne za služenje vojnog roka da im se pridruže.

Kada su vojnici došli do kuće seljaka i ugledali mladića kako se odmara sa slomljenom nogom, samo su ga zaobišli. Naravno, čim su čuli ove vesti, seljaci su odmah došli i čestitali seljaku.

„Neverovatno! Kakve si sreće!“, vikali su.

„Sreća ili nesreća, ko će znati?“, rekao je seljak.

TUMAČENJA

Staloženost

Seljak pokazuje staloženost pred događajima koji se odvijaju u životu. On prihvata i sreću i nesreću, znajući da su obe sastavni delovi života.

Sreća i nesreća su relativni pojmovi

Priča prikazuje da je shvatanje sreće i nesreće često subjektivno. Ono što se u početku čini kao nesreća kasnije može biti dobra stvar, i obrnuto: kada se jedna vrata zatvore, druga se otvore. Razlika između sreće i nesreće ne mora biti jasna kao što to izgleda na prvi pogled. Ponekad to ne zavisi od toga šta se desilo, već kako mi to doživljavamo i shvatamo. I dalje je moguće pronaći trenutke sreće i mira u naizgled nepovoljnoj situaciji, i obrnuto: neki ljudi nesrećni su uprkos očiglednim razlozima za sreću.

Prihvatanje životnih nepredvidivosti

Seljak prihvata nepredvidivosti života i prilagođava im se. Događaji se često odvijaju neočekivano, a bilo bi nemoguće za njega da u potpunosti razume njihove posledice, pa se i ne trudi da to uradi, već ih prihvata.

DVE REČI

Pre mnogo vekova postojao je strogi manastir. Zavet tišine vladao je unutar njegovih dostojanstvenih zidova, u kojima je svaka izgovorena reč bila zabranjena. Ovaj kodeks ćutanja imao je samo jedan izuzetak – jednom u deset godina monasi su dobijali dozvolu da izgovore samo dve reči.

Nakon decenije predanog služenja, monah je prišao učitelju. „Prošla je decenija“, primetio je učitelj. „Koje dve reči želiš da izgovoriš?“

„Tvrd krevet!“, reče monah promišljeno i kratko.

„Razumem“, potvrdio je učitelj.

Još jedna decenija je prošla i monah se ponovo okrenuo ka učitelju.

„Koje dve reči želiš da izgovoriš ovaj put?“, upita učitelj.

„Užasna hrana!“, odgovori monah ovaj put.

„U redu!“, saglasio se učitelj.

Prošla je još jedna decenija i monah se ponovo okrenuo ka učitelju.

„Reci mi, koje dve reči će obeležiti ovu deceniju?“

„Ja odlazim!“, izjavio je monah.

„Ah, tvoje rasuđivanje je očigledno“, odgovorio je učitelj smireno. „Tvoje jadikovanje je bilo beskrajno i jasno je da je opstajanje u ovom svetu bilo van tvojih mogućnosti.“

TUMAČENJA

Komunikacija i moć jezika

Istorija ističe moć jezika. Iz ograničene mogućnosti da se izgovore samo dve reči na svakih deset godina proizlazi duboko pitanje o važnosti reči u prenošenju naših misli i kako izbor reči oblikuje našu poruku ka drugima i sebi, kao i naš pogled na život.

Patnja i perspektiva

Uprkos tome što može da izgovori samo dve reči na svakih deset godina, monah uvek bira da iskaže svoje nezadovoljstvo ili razočaranje. Često se osetimo kao monah iz priče, fokusirajući se samo na ono što je negativno. Tako završavamo u začaranom krugu bespotrebnih žalbi i neprestane negativnosti.

Ovo utiče na nas i umanjuje kvalitet vremena koje provodimo sa drugima, ali zar ne bi bilo korisnije da razmišljamo i

o pozitivnim aspektima? Ili da bar iskoristimo ovu priliku za dodavanje vrednosti, traženje transformacije ili istraživanje alternativa?

Ključno je odvojiti vreme za prepoznavanje i prihvatanje negativnih emocija. Istovremeno, od vitalnog je značaja živeti svesnije i prepoznati da li smo ušli u neproduktivan ciklus negativnosti i da li radimo na režimu autopilota. Tek tada možemo „ukočiti“ i pokušati da razbijemo taj šablon, aktivno zamenjujući neprestane žalbe mislima koje su značajne.

KAMENOREZAC

U drevna vremena postojao je čovek koji je radio u udaljenom kamenolomu. Svakog dana peo se na planinu da kleše kamenje. Kamenorezac je bio veseo čovek. Kad god bi radio, veselo bi pevušio. Iako je bio siromah, živeo je bezbrižnim životom. Pošto nije znao za drugačiji način života, nije ni mogao da zamisli bolji život.

Jednog dana dobio je zadatak da iskleše statu u za kuću imućnog trgovca. Bio je zadivljen dok je prolazio pored vrata kuće. Tada je prvi put osetio želju za drugačijim životom. Pomislio je: „Voleo bih da sam ja toliko bogat! Onda ne bih morao da se penjem na planinu svaki dan i klešem kamenje koliko god da je vetar jak i vreme surovo.“

Kako mu je ova misao pala na pamet, tako je čuo glas koji govori: „Tvoja želja je moja zapovest! Od sada, svi tvoji snovi će se ostvariti.“

Čovek se uplašio, ali nije tome pridavao značaja i vratio se kući uveče posle posla. Kada se vratio, zaprepastio se ugledavši veću i lepšu kuću od njegovog skromnog doma. Od tada je prestao da svakodnevno odlazi na planinu kako bi klesao kamenje i počeo je da živi kao bogataš.

Živeo je tako nekoliko sedmica dok jednog nepodnošljivo vrelog letnjeg dana nije zakukao u sebi. Vrućina i vlaga bile su neizdržive. A onda je s prozora svoje prelepe kuće ugledao kralja kako prolazi.

Kralj je sedeo u nosiljci koju su nosile sluge. Ispred i iza nosiljke išla je svita imućnih trgovaca i vojnika koja ga je pratila.

Čovek je posmatrao svitu i bio je zadivljen. Tiho, pomislio je u sebi: „Kada bih barem i ja bio kralj i mogao da sedim u ovoj rashlađenoj nosiljci.“

Želja mu je odmah uslišena i čovek se stvorio u nosiljci na mestu kralja. Međutim, nosiljka uopšte nije bila hladna i udobna kao što je zamišljao. Iznervirano je pogledao ka suncu koje je nemilosrdno sijalo visoko na nebu i čija je snaga prodirala kroz zidove nosiljke. A onda je pomislio: „Voleo bih da sam...“

Nije stigao da završi misao kada se pretvorio u sunce. Svom silom je zračio svetlost i toplinu u svet i bio zadovoljan svojom moći i snagom.

Ali ovaj osećaj je trajao samo nekoliko dana. Jednog kišnog jutra njegovi zraci nisu mogli da se probiju kroz gusti pokrivač

od oblaka. Uznemireno je rekao: „Voleo bih da sam snažan poput oblaka. Da čak ni sunce ne može da ih probije.“

Njegova želja bi ostvarena i čovek se pretvori u oblak. Bio je ponosan na svoju moć da prekrije sunce i nasmejao se u sebi. Ipak, na kraju se oblak pretvorio u kišu.

Kapljice kiše odbijale su se o stenu. Stena je stajala čvrsto i nepomično, te se kiša skupljala oko nje. Ovo ga je nerviralo. Pomislio je u sebi: „Obična stena? Snažnija od mene? Onda ću postati ova stena!“

I tako je postao ova veličanstvena stena, stoički boraveći na planini. Još nije ni počeo da uživa u svom novom obliku kada je primetio neko neobično lupkanje na dnu. Pogledao je dole, i na svoju nesreću, video da mali čovek izbija komadiće iz njega. Bio je to kamenorezac.

Usplahireno se pitao: „Kako je ovo moguće? Tako malo stvaranje, a jače od stene? Voleo bih da sam ovaj mali čovek.“

I tako i bi, on ponovo postade kamenorezac. Svako jutro išao je u planinu da kleše kamenje. Posao je bio iscrpljujući, ali je on srećno radio, ispunjenog srca, zato što je konačno bio zadovoljan sobom.

TUMAČENJA

Potruga za srećom kroz bogatstvo i moć

Priča nam ukazuje na to kako smo često nesrećni kada se upoređujemo sa drugima i kada želimo da živimo život koji se spolja

čini boljim: bogatiji, snažniji ili uspješniji. Neretko sreću povezujemo sa materijalnim bogatstvom i moći, iako je jedini put ka sreći unutar nas samih.

Prolaznost materijalnih stvari, moći i uspeha

Iako je kamenorezac postao bogat i snažan, to mu nije donelo željenu sreću kakvu je zamišljao. Naposljetku, materijalno bogatstvo je privremeno, a istinska i dugotrajna ispunjenost može se postići tek onda kada postanemo svesni da sreća nije nešto što je tamo, u zavisnosti od toga šta imamo i koje su naše okolnosti, već je u nama i zavisi od toga kako živimo i stičemo ta iskustva.

Istinska ispunjenost često se nalazi u prihvatanju života širom otvorenih ruku i vrednovanju sadašnjeg trenutka i jednostavnih stvari.